

นิทานชาดกประกอบภาพสีสวยงามสำหรับเด็กและเยาวชน

พระเจ้าสิบชาติ

พระเตมีย์

“ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก”

โอวาทสุดท้ายที่ท่านพุทธทาสภิกขุมอบเป็นมรดกแก่นุชนชาติ

นิทานชาดกพระเจ้าสิบชาติเล่มนี้ เป็นหนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย เหมาะสำหรับเด็ก เยาวชน และผู้ปกครองที่จกนำไปเล่าสอนเด็ก ประกอบด้วยภาพสีสวยงามตลอดเล่ม ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม ขออนุโมทนาแด่ท่านผู้ปกครองและครูบาอาจารย์ที่เห็นคุณค่าของหนังสือ นิทานชาดกและนำไปเผยแพร่ เพื่อประโยชน์จักบังเกิดแก่เยาวชนของเรา

ด้วยความสุจริต หวังดี

ธรรมสภาปรารถนาให้โลกพบกับความสุข

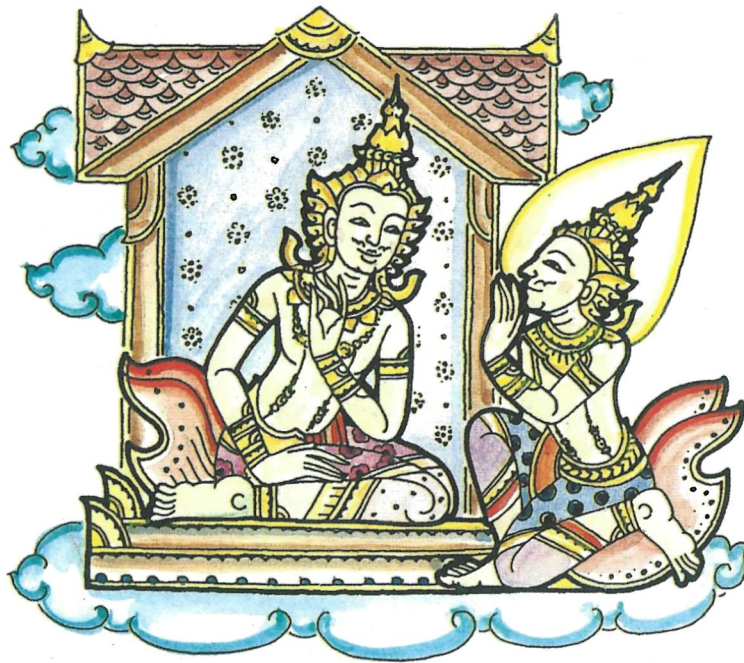
พระเตมีย์

ครั้งเสวยพระชาติเป็นพระเตมีย์

พระพุทธเจ้าของเราทรงบำเพ็ญเนกขัมมบารมีขั้นสูงสุด

คือ ทรงมีพระปณิธานแน่วแน่

จะออกบวชให้ได้ตั้งแต่มีพระชนมายุยังน้อย

๑. จูติจากสวรรค์

ในชาตินั้น พระองค์ทรงเกิดเป็นพระราชโอรสของพระเจ้ากาสิกับพระนางจันทาเทวี แห่งเมืองพาราณสี เดิมทีเดียวพระเจ้ากาสิกับพระนางจันทาเทวี ไม่มีพระโอรสหรือพระธิดาด้วยกัน พวกชาวเมืองปริวิตกว่า บ้านเมืองจะระส่ำระสาย หากพระเจ้าแผ่นดินไม่มีองค์รัชทายาทสืบสันตติวงศ์ วันหนึ่งจึงพากันเข้าเฝ้ากราบทูลขอให้มีพระราชโอรส พระเจ้ากาสิทรงปรึกษาเรื่องนี้กับพระนางจันทาเทวี พระนางเห็นด้วยแต่ไม่แน่ว่าพระทัยนักว่าจะมีพระราชโอรสได้ดังที่ชาวเมืองต้องการหรือไม่ เวลานี้พระนางเห็นว่าทางเป็นไปได้มีอยู่ทางเดียว คือ อาศัยบุญช่วย ดังนั้น ครั้นถึงวัน ๑๕ ค่ำ หลังจากสมათานอุโบสถศีลเหมือนอย่างเคยแล้ว จึงทรงตั้งสัตยาธิษฐานให้พระอุโบสถศีลที่พระนางรักษา ส่งผลให้ได้พระราชโอรสอย่างที่พวกชาวเมืองต้องการด้วยเถิด

ต่อมาไม่นาน อำนาจศีลและแรงอธิษฐานของพระนางจันทาเทวี ก็ส่งผลให้บัณฑิตกัมพลศิลาอาสน์ (พระแท่นที่ประทับนั่ง) ของพระอินทร์ว่อน พระอินทร์สอดส่องทิพยเนตรตรวจดูก็ทราบเหตุ จึงช่วยเหลือพระนาง โดยเสด็จไปอ้อนวอนเทพบุตรสำคัญองค์หนึ่ง ซึ่งกำลังจะจุติจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ให้มาเกิดเป็นพระราชโอรสของพระนาง

๒. ประสูติ

ตามธรรมดาแล้ว เทพบุตรสำคัญองค์นั้นเมื่อจุติจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์แล้ว ก็จะไปเกิดในสวรรค์ชั้นสูงต่อไป แต่เป็นเพราะคำอ้อนวอนของพระอินทร์และอำนาจศีลของคำอธิษฐานของพระนางจันทาเทวี ประกอบกับที่ตนต้องการบำเพ็ญบารมี จึงตัดสินใจรับคำมาเกิดในโลกมนุษย์

จากนั้นไม่นาน พระเจ้ากาสิก็ทรงดีพระทัยมาก ที่ได้ทราบว่าจะมีเสด็จตั้งพระครรภ์ พวกข้าราชการบริพาร และชาวเมืองก็ดีใจเช่นเดียวกัน พระนางจันทาเทวีเองทรงดีพระทัยมากกว่าใครที่จะได้เป็นแม่คนเหมือนหญิงทั่วไป พระนางระวังรักษาพระครรภ์และพระพลานามัยเป็นอย่างดี ทรงรอวันที่จะได้เป็นแม่คนอย่างใจจดใจจ่อ

นับแต่วันที่พระนางตั้งครรภ์เกิดมีเหตุการณ์อัศจรรย์ คือข้าราชการบริพารและชาวเมืองเกิดปีติใจกันถ้วนหน้า หัวใจสดชื่นแจ่มใสอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ทั้งนี้คงเป็นเพราะความหวังกำลังจะใกล้เป็นความจริง ครั้นครบกำหนดทศมาส (๑๐ เดือน) แล้ว วันประสูตินั้นก็เกิดเหตุการณ์อัศจรรย์ขึ้นอีก คือเกิดฝนตกทั่วแคว้นความแห้งแล้งหายไป หมู่ไม้นานาพันธุ์สดชื่น ฝ่ายพระนางจันทาเทวีทรงมีพระอาการเจ็บพระครรภ์เพียงนิดหน่อย แล้วก็ประสูติพระโอรสอย่างปลอดภัย

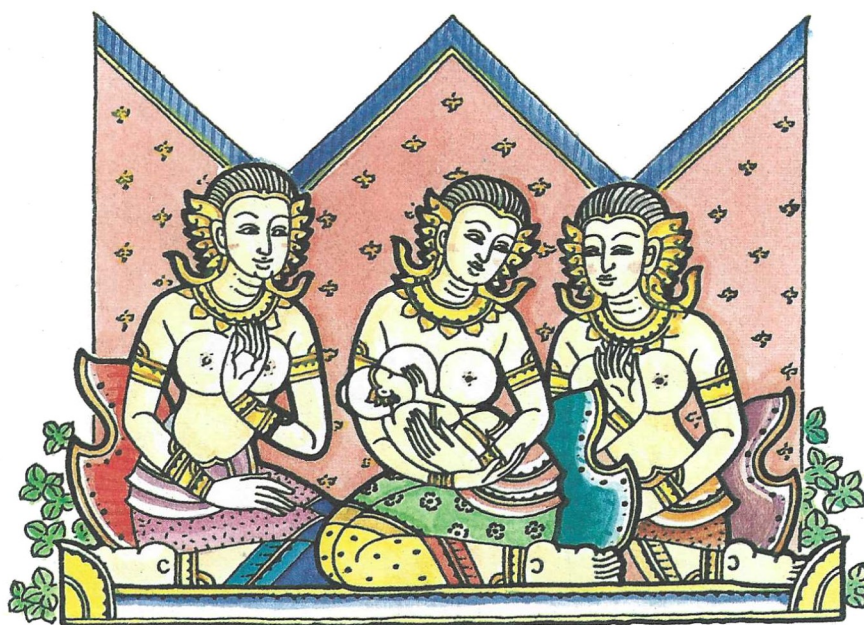
๓. แม่นม

บรรดาโอรสหลวงตรวจดูพระลักษณะของพระกุมารแล้ว เห็นว่ามีบุญญาธิการมาก ประกอบกับนับตั้งแต่ถือกำเนิดในพระครรภ์มารดา ก็ทำให้ทุกคนยินดี และวันที่ประสูติก็มีฝนตก ทำให้เกิดความชุ่มฉ่ำ จึงถวายพระนามว่า “พระเตมีย์” (พระกุมารผู้ทำให้เกิดความชุ่มฉ่ำ)

พระกุมารเป็นเด็กที่น่ารัก พระจิววรรณผุดผ่อง ไม่ทรงขี้ขลาด โยเย เหมือนเด็กอ่อนทั่วไป ถึงกระนั้น พระบิดาก็ทรงอดห่วงใยไม่ได้ จึงพระราชทานแม่นมให้เลี้ยงดูพระกุมารถึง ๖๔ นาง แม่นมแต่ละนางนั้นทรงรับสั่งให้คัดเลือกแล้วเป็นอย่างดี คือ มีรูปร่างสวยงาม มีบุคลิกดี และมีลักษณะพิเศษดังนี้

๑. ไม่สูงเกินไป	๒. ไม่เตี้ยเกินไป
๓. ไม่ผอมเกินไป	๔. ไม่อ้วนเกินไป
๕. ไม่ดำเกินไป	๖. ไม่ขาวเกินไป
๗. เต้านมไม่ย่น	๘. ไม่เป็นโรคหิด
๙. ไม่เป็นโรคมองคร้อ (โรคไธเรอยด์)	

๔. แม่นม (ต่อ)

โบราณท่านให้เหตุผลว่า :

แม่นมที่สูงเกินไป จะทำให้เด็กคอยาว เพราะเวลาจะตึมนมต้องยืดคอ

ส่วนแม่นมที่เตี้ยเกินไป จะทำให้เด็กคอสั้น เพราะเวลาตึมนมต้องหดคอ

แม่นมที่ผอมเกินไป จะทำให้เด็กเจ็บตัว

ส่วนแม่นมที่อ้วนเกินไป จะทำให้เด็กเมื่อยตัว เพราะเวลาจะตึมนมจะอยู่ในท่าที่ไม่ถนัด

แม่นมที่ดำเกินไป จะมีน้ำนมเย็น

ส่วนแม่นมที่ขาวเกินไป จะมีน้ำนมร้อน น้ำนมทั้ง ๒ ประเภทนี้ ไม่เป็นผลดีแก่เด็กเลย

แม่นมที่มีเต้านมยาน จะทำให้เด็กจุกแบน เพราะเต้านมจะย่อลงมากับจุกในเวลาให้เด็กตึมนม

แม่นมที่เป็นโรคหิด น้ำนมจะเปรี้ยว

ส่วนแม่นมที่เป็นโรคมอดคร่อ นมจะมีรสเผ็ด

แม่นมที่ถวายการเลี้ยงดูพระกุมารเดมีย์ ไม่มีใครเลยที่มีลักษณะเช่นนี้

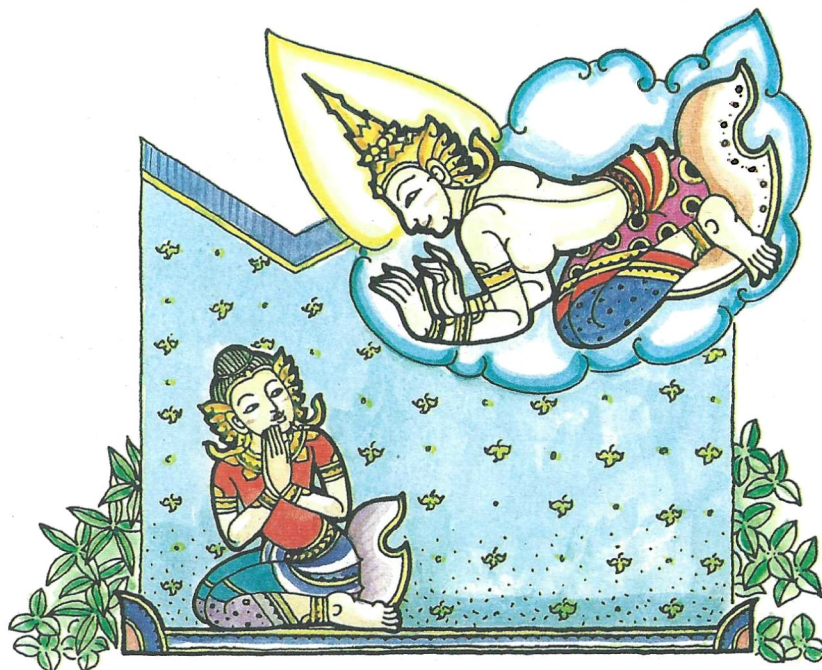

๕. ระลึกชาติได้

เมื่อมีพระชนมายุได้ ๑ เดือน พระกุมารก็ระลึกชาติได้ ขณะบรรทมอยู่บนตักของพระบิดา ซึ่งทรงกำลังพิพากษาความผิดของโจร ๔ คน พระเจ้ากาฬทรงพิพากษาด้วยพระสุรเสียงดัง โจรคนแรกมีความผิดน้อย ทรงตัดสินให้เชี่ยนด้วยหวาย โจรคนที่ ๒ มีความผิดมากกว่าคนแรก ทรงตัดสินให้คุมขัง โจรคนที่ ๓ มีความผิดมากกว่าคนที่ ๒ ทรงตัดสินให้ประหารชีวิต โจรคนที่ ๔ มีความผิดมากกว่าใครและทำทารุณกรรมไว้มาก ทรงตัดสินให้เสียบหลาวทั้งเป็นแล้วปักประจานไว้หน้าประตูเมือง พระกุมารระลึกชาติได้ว่า ชาติหนึ่งในอดีตพระองค์เคยเกิดเป็นกษัตริย์ครองเมืองนี้อยู่ ๒๐ ปี ตัดสินประหารชีวิตของผู้คนมาไม่น้อย ตายแล้วบาปกรรมส่งผลให้ไปเกิดในนรกนานถึง ๘๐,๐๐๐ ปี พ้นจากนรก บุญจึงส่งผลให้มาเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ จากนั้นจึงลงมาเกิดเป็นมนุษย์ในราชตระกูลเดิมอีกครั้งหนึ่ง

พระกุมารคิดว่า หากเป็นฆราวาสต่อไปก็ต้องทำบาปอย่างเก่าอีก เพราะตำแหน่งหน้าที่บังคับให้ทำ แล้วผลของบาปก็จะส่งให้ตกนรกอีก พระองค์ระลึกได้ว่าไม่มีทุกข์ทรมานใดจะร้ายกว่าทุกข์ทรมานในนรก จึงใคร่ครวญหาทางพ้นไปจากตำแหน่งกษัตริย์นับแต่เวลานั้น

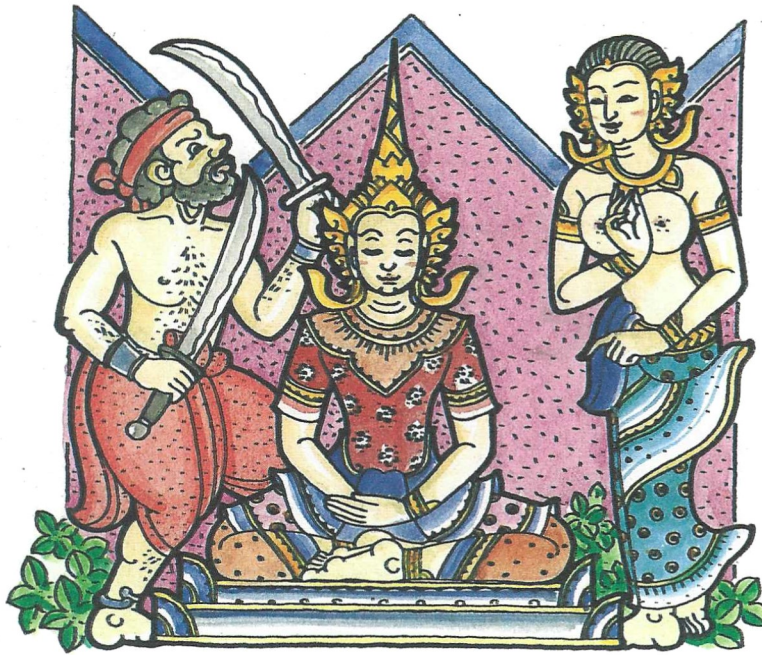

๖. เทพธิดาออกอุบาย

เทพธิดานางหนึ่ง เคยเป็นมารดาของพระกุมารมาแต่อดีตชาติ ยังคงติดตามรักษาพระกุมารอยู่ ทราบความคิดของพระกุมาร จึงเข้าไปกระซิบบอกอุบายอันจะช่วยให้พ้นไปจากตำแหน่งกษัตริย์ นั่นคือให้ทำเป็นเด็กพิการ ง่อยเปลี้ย หูหนวก เป็นใบ้ และนับแต่นั้นมา พระกุมารก็มีอาการผิดปกติ ไม่แสดงอาการตอบโต้ใดๆทางประสาทสัมผัส

พระเจ้ากาสิเมื่อทราบว่าพระโอรสมีอาการผิดปกติไปเช่นนั้น ก็ไม่สบายพระทัย หลังจากที่ได้ทรงปรึกษากับพระนางจันทาเทวี และให้รักษาพระอาการของพระโอรสแล้ว ยังรับสั่งให้ทดลองด้วยวิธีต่างๆ

๑. ทดลองด้วยการให้นมผิดเวลา และให้อดนมเป็นวันๆ	เมื่ออายุ ๑ ขวบ
๒. ทดลองด้วยการให้เด็ก ๕๐๐ คน นั่งกินขนมอวด	เมื่ออายุ ๒ ขวบ
๓. ทดลองด้วยการให้เด็ก ๕๐๐ คน นั่งกินผลไม้อวด	เมื่ออายุ ๓ ขวบ
๔. ทดลองด้วยการให้เด็ก ๕๐๐ คน นั่งเล่นของเล่นอวด	เมื่ออายุ ๔ ขวบ
๕. ทดลองด้วยการให้เด็ก ๕๐๐ คน นั่งกินอาหารอวด	เมื่ออายุ ๕ ขวบ

๗. เทพธิดาออกอุบาย (ต่อ)

๖. ทดลองด้วยการให้จุดไฟเผาที่ประทับ	เมื่ออายุ ๖ ขวบ
๗. ทดลองด้วยการปล่อยช้างตกมันมาไล่	เมื่ออายุ ๗ ขวบ
๘. ทดลองด้วยการปล่อยงูมาพัน	เมื่ออายุ ๘ ขวบ
๙. ทดลองด้วยการให้เล่นมหรสพให้ดู	เมื่ออายุ ๙ ขวบ
๑๐. ทดลองด้วยการให้เพศธิดาตบวงดาบแสดงท่าจะฟัน	เมื่ออายุ ๑๐ ขวบ
๑๑. ทดลองด้วยการทำให้เกิดเสียงดังในห้องบรรทม	เมื่ออายุ ๑๑ ขวบ
๑๒. ทดลองด้วยการทำให้เกิดแสงสว่างอย่างฉับพลันในที่มืด ที่พระกุมารบรรทมอยู่	เมื่ออายุ ๑๒ ขวบ
๑๓. ทดลองด้วยการเอาน้ำอ้อยทาตัว แล้วปล่อยให้แมลงวันเกาะ	เมื่ออายุ ๑๓ ขวบ
๑๔. ทดลองด้วยการให้นอนจมอยู่กับอุจจาระ	เมื่ออายุ ๑๔ ขวบ
๑๕. ทดลองด้วยการให้นอนบนความร้อน	เมื่ออายุ ๑๕ ปี
๑๖. ทดลองด้วยการให้หญิงรุ่มสาวเข้าไปเล้าโลม	เมื่ออายุ ๑๖ ปี

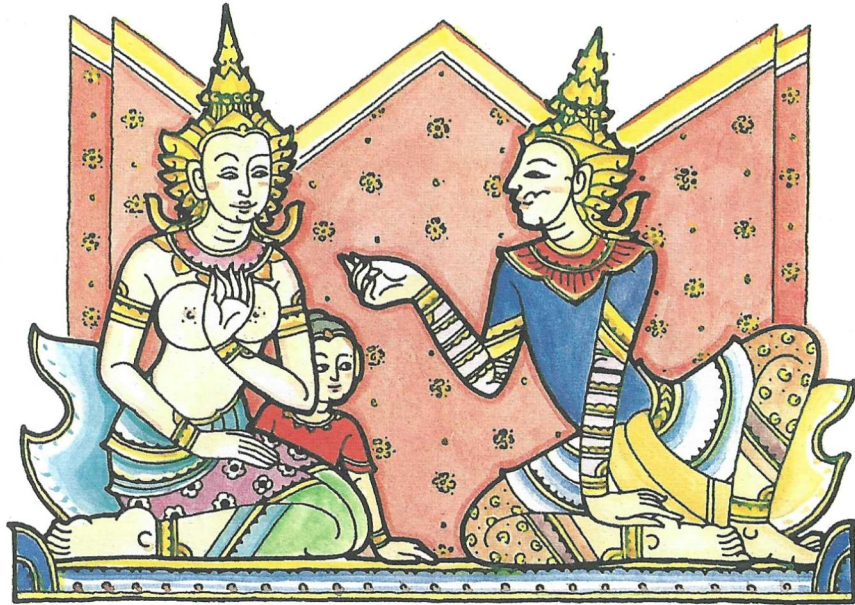

๘. น้ำตาพระมารดา

วิธีการทดลองทั้ง ๑๖ อย่างนั้น ทำอย่างละปีและทำอย่างต่อเนื่อง พระกุมารทรงทุกข์ทรมานมากจากวิธีการทดลองทั้งหมดนั้น พระบิดาพระมารดาก็หาได้ทุกข์ทรมานน้อยไปกว่าพระกุมารไม่ พระบิดายังพอชมพระทัยได้ แต่พระมารดานี่สิ! ชมพระทัยไม่ไหวอีกต่อไปแล้ว พระนางทรงกรรแสงคร่ำครวญ และเข้าเฝ้าบอกต่อพระโอรส พร้อมทั้งขอร้องให้แสดงอาการปกติออกมา เพราะทรงเชื่อมั่นว่าพระโอรสไม่ใช่คนง่อย หูหนวก เป็นใบ้ เหมือนอย่างที่เป็นอยู่อย่างแน่นอน

เมื่อเห็นพระกุมารเป็นดั่งนั้น บรรดาโหรหลวงจึงเปลี่ยนคำทำนายใหม่ว่า พระกุมารเป็นตัวเลขน้อยใด หากเลี้ยงไว้จะเกิดอาเพศ ๓ อย่าง คือ พระเจ้าแผ่นดินจะต้องสวรรคต ๑ พระมเหสีจะต้องสวรรคต ๑ ราชบัลลังก์จะถูกโค่น ๑ ดังนั้นทางออกจึงมีอยู่ทางเดียว คือ ฝังทั้งเป็น

พระเจ้ากาสิทวงศ์เห็นพระทัยมาก แต่ก็จำยอมให้ทำตามทีโหรหลวงเสนอ เพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง ฝ่ายพระนางจันทาเทวีตกพระทัยแทบสิ้นสติ รีบเสด็จไปเฝ้าพระสวามี ทูลขอย้ำยังไม่ทำตามทีโหรทำนาย พระนางกราบทูลทั้งน้ำตา

๙. ข้อต่อรอง

พระนางจันทาเทวีทรงขอต่อรองพระเจ้ากาสิว่า พระนางจักษ์รับเลี้ยงดูพระโอรสเองโดยมิให้
ระคายเคืองเบี่ยงพระยุคลบาท แต่พระเจ้ากาสิตรัสปฏิเสธ โดยทรงอ้างคำทำนายของโหรหลวง

“ถ้าไม่ทรงอนุญาตตลอดชีวิต ก็ขอได้โปรดทรงอนุญาตให้ลูกอยู่ด้วยสัก ๗ ปีเกิดเพคะ”
พระนางทรงต่อรองใหม่ แต่พระเจ้ากาสิก็ตรัสปฏิเสธดุจเดิม

“ถ้า ๗ ปีไม่ได้ หม่อมฉันขอเพียงแค่ ๗ วันเกิดเพคะ” พระนางไม่ยอมละความพยายาม
พระเจ้ากาสิครุ่นคิดหนัก ในที่สุดก็ตรัสอนุญาต เพราะทรงเห็นว่าเวลา ๗ วันไม่นานเกินไป

พระนางจันทาเทวีทรงดีพระทัยมากที่ต่อรองพระสวามีได้สำเร็จ ทรงขอพระราชอำนาจ
อภิเษกพระโอรสให้เป็นกษัตริย์ แล้วโปรดให้เชิญประทับบนคอช้าง เสด็จเลียบพระนครจนรอบ
แล้วจึงให้เชิญเสด็จขึ้นแท่นที่บรรทม พระนางตรงเข้าสวมกอดพระราชโอรส ทรงพร่ำอ้อนวอน
ให้ทำตัวเป็นคนปกติ ให้เจรจากับพระนาง พระนางทำอยู่อย่างนี้ถึง ๗ วัน แต่ก็ไร้ผล พระกุมาร
ยังมีพระอาการเหมือนเดิม แต่ไม่มีผู้ใดหยั่งรู้ในพระทัยของพระกุมารได้ว่า พระองค์ทรงสงสาร
พระนางจันทาเทวี พระมารดา มากมายสักเพียงใด

๑๐. สงสารพระมารดา

ตลอดเวลาที่ผ่านมา นั้น พระกุมารทรงรับรู้ดีว่า มีเหตุการณ์อะไรบางอย่างเกิดขึ้นแก่พระองค์ พระกุมารรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของพระมารดา บางครั้งถึงกับจะเผลอตัวตรัสตอบออกไปเพราะความสงสาร แต่ก็นึกได้ว่าที่ทำอย่างนี้เพื่อจุดมุ่งหมายอันใด จึงทำให้ระงับพระทัยได้

วันที่ ๗ นี้ก็เช่นกัน อันเป็นวันสุดท้ายที่พระมารดาจะได้อยู่ใกล้ชิดพระองค์ นายสุนันทสารดี ขึ้นมาอัญเชิญพระกุมารลงไปประทับรถม้าแต่เข้าตรู่เพื่อนำไปฝังทั้งเป็นนอกเมือง

ขณะที่เจ้าหน้าที่อุ้มพระกุมารลงมาจากปราสาทนั้น พระมารดาทรงร่ำให้น้ำตาแทบเป็นสายเลือด พระกุมารเองก็สุดแสนจะสะเทือนพระทัย จนแทบจะทนต่อไปอีกไม่ได้ ด้วยเกรงว่าพระมารดาจะสิ้นพระชนม์ชีพ

“อย่านะ! เตมีย์ อย่าใจอ่อน เจ้าทนมาได้ถึง ๑๖ ปี และวันนี้ก็จะเป็นวันสุดท้ายแล้ว ไฉนจะทิ้งความตั้งใจเสียเล่า”

พระกุมารได้สติและเตือนพระองค์ได้ทัน ก่อนที่รถม้าจะวิ่งออกนอกประตูเมืองไป โดยทิ้งเสียงร่ำไห้ของพระมารดาไว้เบื้องหลัง

๑๑. ความจริงปรากฏ

ฝ่ายนายสุนันทสารถี ตั้งใจจะขับรถม้ามุ่งหน้าไปออกประตูเมืองด้านทิศตะวันตก แต่กลับขับไปออกประตูเมืองด้านทิศตะวันออก ครั้นไปถึงป่าใหญ่แห่งหนึ่งจึงหยุดรถ ด้วยสำคัญว่าเป็นป่าช้าผีดิบ แล้วเปลื้องเครื่องทรงพระกุมารออก จากนั้นจึงลงไปซุดหลุมเตรียมฝังพระกุมาร

ส่วนพระกุมารหลังจากรถม้าออกพ้นจากประตูเมืองแล้ว ก็ดีพระทัยว่าบัดนี้ความปรารถนาของเราสำเร็จแล้ว

ขณะที่นายสุนันทสารถีกำลังซุดหลุมง่วนอยู่นั้น พระองค์ก็เสด็จลุกขึ้นประทับนั่งเอาพระหัตถ์ทั้ง ๒ ลูบกัน จากนั้นทรงนวดพระบาทอยู่ครู่หนึ่ง ครั้นแล้วก็เสด็จลงจากรถแล้วทรงเดินไปมาอยู่ ๒ - ๓ รอบ เมื่อทรงทอดลองกำลังขาแล้ว ต่อมาทรงทดลองกำลังแขนด้วยการยกรถม้าขึ้นเหวี่ยงเหนือพระเศียร เมื่อแนพระทัยว่าพระองค์ทรงมีกำลังแข็งแรงเหมือนคนปกติแล้ว จึงเสด็จไปหานายสุนันทสารถี

นายสุนันทสารถี เมื่อทราบว่ามีผู้มาเยือนอยู่นั้นคือพระกุมารเดมียก็ดีใจ แล้วกราบทูลให้เสด็จกลับไปหาพระบิดา พระมารดา พร้อมกับตน

๑๒. ไม่เสด็จกลับ

พระกุมารตรัสตอบนายสุนันทสารเถิดว่า พระองค์จะไม่เสด็จกลับไป เพราะบัดนี้พระองค์เป็น คนไม่มีบ้านเรือน พระบิดาพระมารดา ก็ทอดทิ้งพระองค์แล้ว จึงจะขอถือนวชอยู่ในป่าตามลำพัง แต่ผู้เดียว

“อยู่ในป่าอาจมีอันตรายได้” นายสุนันทสารเถิดกราบทูล

“ไม่มีอันตรายหรอก” พระกุมารตรัสตอบ “คนที่บวชแล้วย่อมปลอดภัย ไม่มีใครทำอันตรายหรอก เพราะคนบวชแล้วย่อมเสียสละทุกอย่าง ไม่แสวงหาผลประโยชน์ เมื่อไม่แสวงหาผลประโยชน์ก็ไม่มีการกระทำความชั่ว เมื่อไม่กระทำความชั่วก็ไม่มีศัตรูที่จะมาทำร้าย”

เมื่อมั่นใจว่าพระกุมารจะไม่เสด็จกลับแน่ ไม่ทรงห่วงใยราชสมบัติเลยแม้แต่น้อย นายสุนันทสารเถิดก็คิดอยากบวชตามจึงทูลขออนุญาตจากพระกุมาร แต่พระกุมารปฏิเสธ โดยทรงให้เหตุผลว่าหากเขากลับไปทุกอย่างจะดีขึ้น พระบิดาพระมารดาและพวกราชเมืองจะได้ทราบความจริง และจะได้สบายใจ นายสุนันทสารเถิดยอมปฏิบัติตามที่ทรงแนะนำ แต่ได้ทูลขอพรที่จะนำเสด็จ พระเจ้ากาสิ พระนางจันทาเทวี และชาวเมืองมาเฝ้าในโอกาสข้างหน้า พระกุมารตรัสอนุญาต

๑๓. ทรงบวชเป็นฤๅษี

พระอินทร์เมื่อทราบว่พระกุมารตัดสินใจพระทัยออกบวชแน่ ก็ทรงมีพระบัญชาให้วิสสุกรรม เทพบุตรมาเนรมิตอาศรม สถานที่พักกลางวันและสถานที่พักกลางคืน ไว้ถวาย บริเวณอาศรม มีสระบัวน้ำเย็นรมย์ สุดท่ายได้เนรมิตบริวาร (เครื่องสำหรับบวชเป็นฤๅษี) คือผ้าเปลือกไม้สีแดง สำหรับนุ่งห่ม หนังสือสำหรับพาดบ่า หาบสำหรับใส่ผลไม้ป่า และไม้เท้า

หลังจากนายสุนันทสารก็กลับไปแล้ว พระกุมารก็เสด็จไปทางที่อาศรมตั้งอยู่ ทันทีที่ทอดพระเนตรเห็นก็เข้าใจได้ว่า เทวดาเนรมิตไว้ให้พระองค์ จึงเสด็จเข้าไปในอาศรม และเมื่อทอดพระเนตรเห็นบริวารก็ทรงอริษฐานพระทัยถือบวช จากนั้นทรงเปลื้องเครื่องทรงออก แล้วครองผ้าเปลือกไม้สีแดงแทน หยิบหนังสือพาดบ่า เกล้าผมเป็นมวย ยกหาบใส่ป่า แล้วถือไม้เท้า ก้าวออกจากอาศรม เสด็จเดินไปมาเป็นการทดลองอยู่ครู่หนึ่ง ก็ทรงเปล่งอุทานว่า การบวชนี้ช่างทำให้เราเป็นสุขแท้

พระฤๅษีเตมีย์เสด็จกลับอาศรมประทับนั่งบนอาสนะใบไม้ แล้วตั้งพระทัยเจริญพรหมวิหารจนได้บรรลุฌานสมาบัติ ณ ที่นั่นเอง ในวันนั้น

๑๔. ดีใจกันทั่วหน้า

เมื่อได้ทราบเรื่องพระโอรสจากนายสุนันทสารถิ พระเจ้ากาสิมีรับสั่งให้เจ้าหน้าที่จัดขบวนเสด็จให้พร้อมสรรพด้วยขบวนรถเทียมม้า ขบวนช้าง มีเครื่องดนตรีแห่แหน ทรงรับสั่งให้เชิญชวนชาวเมืองออกเดินทางไปเยี่ยมพระกุมารด้วยกัน

เมืองพาราณสี แต่ก่อนนั้นคลาคล่ำไปด้วยผู้คน อื้ออึงไปด้วยเสียงทักทาย แต่มาบัดนี้กลับว่างเปล่าและเงียบสงบคล้ายกับเมืองร้าง

พระเจ้ากาสิในยามนี้มีได้มีพระทัยห่วงใยราชสมบัติเลยแม้แต่น้อย ทรงคิดถึงแต่พระโอรสเท่านั้น พระนางจันทาเทวีก็เช่นกัน ทั้งสองพระองค์ล้วนพระพักตร์เบิกบาน คล้ายดอกไม้ได้แสงพระอาทิตย์ยามเช้า ฝ่ายพวกราชเมืองก็เฝ้าอ้อมใจคล้ายกัน

และเมื่อได้พบกันแล้ว พระฤๅษีเตมีย์ก็กล่าวธรรมให้ฟัง จนทุกคนรวมทั้งพระบิดา พระมารดาเกิดความเลื่อมใสขอบวชอยู่ด้วย ซึ่งพระฤๅษีเตมีย์ก็อนุญาต ฤๅษี ฤๅษีนิบวชใหม่ทั้งหมดนั้นบวชแล้วไม่นานนักก็ได้บรรลุฌานสมาบัติ และเมื่อมรณภาพจากโลกนี้ก็ไปเกิดเป็นพรหมอยู่ในพรหมโลกสิ้นระยะเวลาหนึ่ง

ชาดกเรื่องนี้ให้คิดว่า

คนที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องรู้จักรอเวลา

พระเจ้าสิบชาติ

นิทานชาดกพระเจ้าสิบชาติ

หนังสือในโครงการ “ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก”

จัดพิมพ์เผยแพร่โดยธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม

ท่านที่เห็นคุณค่าประสงค์จัดพิมพ์เป็นธรรมบรรณาการ

โปรดติดต่อที่ธรรมสภา โทรศัพท์/โทรสาร : (๐๒) ๔๔๑๑๕๓๕, ๘๘๘๗๙๔๐, ๔๔๑๑๙๑๗

ธรรมสภา เลขที่ ๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี เขตทวีวัฒนา กทม. ๑๐๑๗๐ โทรศัพท์/โทรสาร : (๐๒) ๔๔๑๑๕๓๕, ๘๘๘๗๙๔๐, ๔๔๑๑๙๑๗
ธรรมสภาได้รวบรวมหนังสือและสื่อธรรมไว้บริการแก่ท่านสาธุชน จากสำนักพิมพ์และสำนักปฏิบัติธรรมทั่วประเทศ ท่านที่สนใจเลือกชมได้ที่....
ศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา เลขที่ ๒-๖ ริมถนนบรมราชชนนี ก.ม.ที่ ๑๖ เขตทวีวัฒนา กทม. ๑๐๑๗๐ โทรศัพท์ : (๐๒) ๔๔๑๑๖๐๔

สถาบันบันลือธรรม เป็นองค์กรเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อสืบทอดและเผยแพร่พระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงยาวนานเท่านั้น
อันเป็นการสานต่อเจตนารมณ์ของท่านเจ้าคุณพระสุธรรมเมธี ป.ธ.๘ (นายบันลือ สุธรรม) อดีตเจ้าคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้ให้กำเนิดธรรมสภา
โดยมีพระเดชพระคุณ พระพรหมมังคลาจารย์ (หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกุล) เป็นองค์ประธานสถาบันบันลือธรรม

วัตถุประสงค์ของสถาบันบันลือธรรม

๑. เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนา
๒. เพื่อปลูกสำนึกในการกระทำหน้าที่ของตน
๓. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม แก่เด็กและเยาวชน
๔. เพื่อส่งเสริมในการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

กิจกรรมของสถาบันบันลือธรรม

- โครงการ เด็กดีของสังคม เรียนทุกวันเสาร์ ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๔.๐๐ น.
- โครงการ พบพระ พบธรรม ทุกวันเสาร์ ๑๕.๐๐ น. ถึง ๑๗.๐๐ น.
- โครงการ อยู่กันด้วยความรัก ช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ต้องการความช่วยเหลือ
- โครงการ อาสาพัฒนาชนบท แก้ววัดและโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร
- โครงการ จัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่นวันเด็กแห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สถาบันบันลือธรรม ได้รับการสนับสนุนจากธรรมสภาและศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา ท่านที่เข้าร่วมโครงการต่างๆดังกล่าว ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น
สนใจติดต่อสอบถามได้ที่ สถาบันบันลือธรรม ๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี เขตทวีวัฒนา กทม. ๑๐๑๗๐ โทรศัพท์/โทรสาร : (๐๒) ๔๔๑๑๕๓๕, ๘๘๘๗๙๔๐

พระชาติที่ ๑

เสวยพระชาติเป็นพระเตมีย์

๑. จุติจากสวรรค์
๒. ประสูติ
๓. แม่นม (๑)
๔. แม่นม (๒)
๕. ระลึกชาติได้
๖. เทพธิดาออกอุบาย (๑)
๗. เทพธิดาออกอุบาย (๒)
๘. น้ำตาพระมารดา
๙. ขี้ต่ออรอง
๑๐. สงสารพระมารดา
๑๑. ความจริงปรากฏ
๑๒. ไม่เสด็จกลับ
๑๓. ทรงบวชเป็นฤาษี
๑๔. ดีใจกันถ้วนหน้า-ประพฤติธรรม

“ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก”

เป็นโอวาทที่ท่านพุทธทาสมอบไว้ให้แก่ทุกคน

เพื่อให้ช่วยส่งเสริม สนับสนุน

และปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ยุวชน

หนังสือในโครงการ

ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก

ชุดทศบารมีนี้ มี ๑๐ เล่ม คือ

๑. พระเตมีย์
๒. พระมหาชนก
๓. พระสุวรรณสาม
๔. พระเนมิราช
๕. พระมโหสถ
๖. พระภริทัต
๗. พระจันทกุมาร
๘. พระนารทพรหม
๙. พระวิภูษิต
๑๐. พระเวสสันดร

เรื่อง/เรียบเรียง

อาจารย์บรรจบ บรรณรุจิ

ภาพประกอบ

ไพบุลย์ อินทศรี

เพิ่มสีสัน

อภิชาติ แจ่มจันทร์

จัดพิมพ์เผยแพร่

โปรดช่วยสมทบค่าจัดพิมพ์หนังสือ ชุดทศบารมี : พระชาติที่ ๑ เสวยพระชาติเป็นพระเตมีย์ เล่มนี้ ในราคา ๓๐ บาท
ธรรมสภาขอกราบอนุโมทนาแด่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เยาวชนทุกท่านที่ร่วมสนับสนุนและอุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้

974-453-782-5

